



صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com

rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵

تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵

چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران

توزیع: نشر گستر امروز

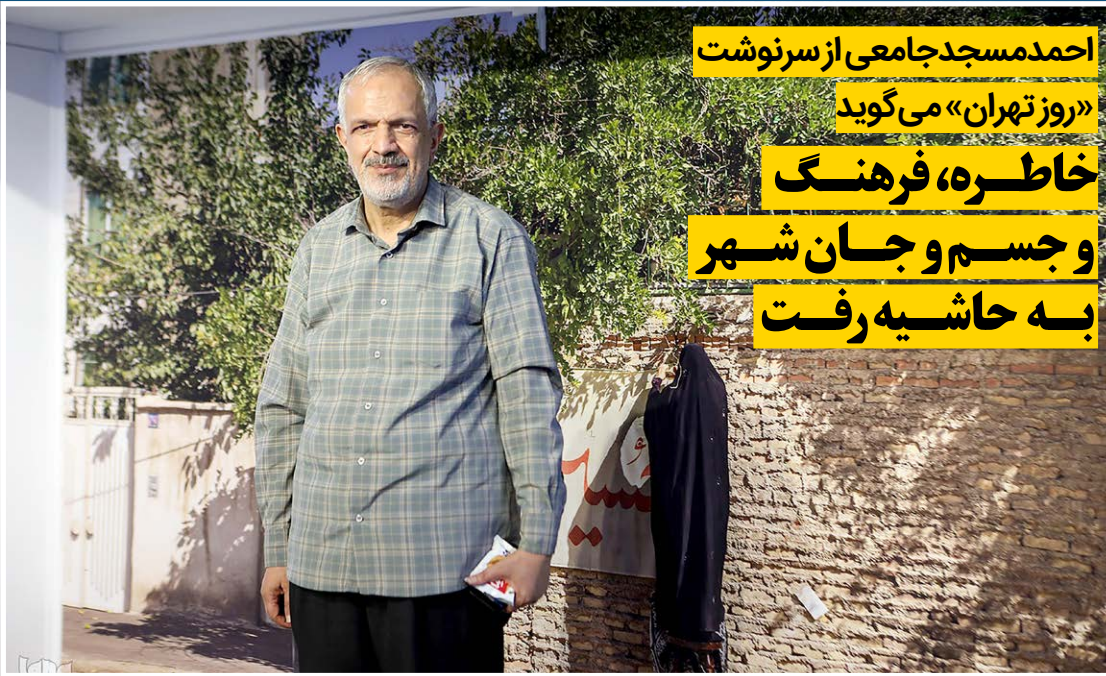
احمد مسجد جامعی از سرنوشت

«روز تهران» می گوید

خاطره، فرهنگ

و جسم و جان شهر

به حاشیه رفت



می کنیم، می بینیم تک تک این مصوبات بر اساس سلاقی مدیریت شهری کنار گذاشته شده است. یعنی الان نه کسی «روز تهران» را پیگیری می کند و نه «خانه تهران» و «موزه تهران» را.

شورای شهر به هر حال نماد اراده مردم تهران است و چندان نماد دستگاه های اجرائی و رسمی نیست. من آن موقع هم می گفتم شورا خودش را مدیون دولت نکند. اینکه گفتم مثلاً باسینما این کار را می کردیم و با کتابخانه آن کارها را پیش می بردیم، با مشارکت اصناف فرهنگی و هنری و وزارت فرهنگ و ارشاد بود. آنها هم نهادهای مدنی و دستگاه دولتی بودند و این فهم مشترک حاصل می شد. این کار به نفع شهر و شهروندان است. این کارها بخش نامهای نیست، گفت و گویی است؛ هم گفت و گو با مردم و هم گفت و گو با دولت و نهادهای مردمی و عمومی. اینکه حالا شما می گوید آن دوره مثلاً تلاش بیشتری می کردم، به این دلیل بود که زمینه این تلاش فراهم می شد. من ظرفیت گفت و گوری را دیدم و مایه توانستیم ظرفیت گفت و گو را بسط بدهیم. پشتوانه مردمی هم داشتیم؛ یعنی مردم از این برنامه ها استقبال می کردند. مثلاً فرض کنید امروز بلیت سینما نیم بها شود یا موزه ها مجانی شود اما هیچ کس به سینما و موزه نرود، این موفقیت آمیز نیست. اگر این نگاه نباشد، تهران می شود آجر و سیمان، خرید تراکم، تبدیل باغات و فضای سبز به برج، مناسبات پول محور و این جور چیزها. واقعا تهران بدون تاریخ، خاطره، روایت، ادبیات و سینما و رمان و باغات و خاطرات غیر قابل تحمل است. همه اینها برمی گردد به آن نگاه کلان که شما شهر را چگونه ببینید.

به نظر می آید زمان هایی بوده که تصمیم گیران برای شهر تهران به گونه ای تصمیم گیری کرده اند انگار تهران را دوست ندارند و خاطرات و روایت های آن برایشان بی اهمیت است. به همین دلیل، خیلی راحت در خصوص نابودی تهران تصمیم گیری کرده اند.

درست است. هر چند نابودی تهران تعبیر تند است، ولی روایتها و خاطرات شهر مهم هستند. در تهران گردی ها که می رفتیم، وقتی می گفتیم در این نقطه این قنات وجود داشته، یا این حادثه تاریخی رخ داده است یا این شاعر بزرگ یا چهره فرهنگی درباره این نقطه چنین حرفی زده، مردم علاقه مندتر می شدند. اما ظاهر این نگاهها در شهر کم رنگ شده است. سیاست حرف اول را می زند، پول، نه سرمایه حرف دوم را و قدرت حرف سوم را! در این میان خاطره و فرهنگ و جسم و جان شهر به حاشیه رفته اند.

یک روز مستقل است و هیچ چیز نمی تواند در کنارش قرار بگیرد. در نهایت رسیدیم به روزی که در متمم قانون اساسی مشروطیت، تهران به عنوان پایتخت به تصویب رسید و آن را به عنوان «روز تهران» اعلام کردیم. اما به علت گستردگی شهر و تنوع برنامه ها و شرایط زیستی و محیطی به تدریج برنامه ها آن قدر زیاد شد که به هفته تهران رسیدیم. در طول هفته تهران، هر روز در اختیار یکی از کمیسیون های پنج گانه شورای شهر قرار می گرفت تا برنامه های روز تهران را مدیریت کند و با احتساب اینکه ری و شمیران جزء تهران هستند، هفته تهران را از شمیران آغاز می کردیم و پایان هفته هم به شهری می رسیدیم. در این کار، دستگاه های دیگر هم خیلی همکاری می کردند. تمبر تهران چاپ می شد، تهران پژوهان حضوری فعال داشتند، وزارت ارشاد همکاری پررنگی در این راه داشت، نمایشگاه تخصصی کتاب های تهران برقرار می شد، کتابخانه ها به طور رایگان از علاقه مندان ثبت نام می کردند، سینماها بلیت نیم بها می فروختند و در روز تهران بازدید از موزه های پایتخت رایگان اعلام می شد. مدارس تهران برنامه های ویژه ای داشتند و تربیت بدنی هم مسابقاتی برای این ایام طراحی می کرد. در یکی از تهران گردی ها در خیابان مولوی، به کشف اسکلت بانوی هفت هزار ساله تهرانی رسیدیم. در همان روز تهران بود که با شهردار پایتخت به موزه ملی رفتیم و بحث موزه تهران هم با مسئول موزه ایران، آقای نوکنده مطرح شد و موزه ملی به مناسبت هفته تهران، یک بخش را به ایشیا و آثار تهران اختصاص داد. سپس به ایده خانه تهران رسیدیم. خانه اتحادیه برای این کار انتخاب شد. اینها همه محصول همین «روز تهران» بود.

به نظر می رسد نام گذاری روز تهران، یک اتفاق تشریفاتی نبود و توجه بر انگیز و فرهنگ ساز هم شد...

«روز تهران» بیشتر از هر چیز، سبب ساز رونق برای فهم بهتر جسم و جان پایتخت شد. تهران فقط کالبد یعنی خانه ها، برج ها، پل ها و خیابان هایش نیست؛ تهران روح دارد و روز تهران جان تهران را جلوه ای دیگر بخشید و نگاه به تهران را عوض کرد. مثلاً در همان روز تهران بحث داستان تهران هم مطرح شد. روایت تهران هم مطرح شد. اصلاً روایت تهران یک جریان جدی است. سینمای تهران هم مطرح شد. حتی در وجه کالبدی اش که داود قهردار کتاب «سینماهای تهران» را منتشر کرد که کار خوبی است. مادر تهران گردی ها هم به این مراکز سر می زدیم.

در صحبت های تان اشاره کردید به خانه تهران، موزه تهران و... که اینها در شورای شهر سند و مصوبه دارد، ولی وقتی بررسی

نورا حسینی: ۱۴ مهر ماه روز تهران بود. هشت سال پیش در دوره چهارم مدیریت شهری، طرحی به عنوان روز تهران به شورا پیشنهاد شد. هدف از تعیین این روز آن بود که تهران بیشتر معرفی شود و امکاناتش که غریب مانده بود، بیش از قبل شناسایی شود. با احمد مسجد جامعی عضو و رئیس پیشین شورای شهر تهران و وزیر پیشین فرهنگ و ارشاد در دولت سید محمد خاتمی در خصوص اینکه چطور ۱۴ مهر روز تهران شد، گفت و گو کرده ایم که در ادامه می خوانید.

چطور شد به این نتیجه رسیدید که یک روز را به نام روز تهران نام گذاری کنید؟

سابقه نام گذاری روزهای خاص در شورای فرهنگ عمومی طولانی است. من یک دهه در آن شورا مسئولیت داشتم و بسیاری از این روزها را در آن ایام شناسایی، بررسی و نام گذاری کردیم؛ مثل روز حافظ، روز سعدی، روز کتاب و کتاب خوانی، روز پژوهش و... که بعدها به دلیل گستردگی برنامه ها به هفته های کتاب خوانی و پژوهش انجامید که روزهای ملی بود. تهران شهری چند صد ساله است، آثار چند هزار ساله در آن یافت شده و پایتخت ایران است. با چنین سابقه ای تصمیم گرفتیم روزی به نام آن بگذاریم. با چنین سابقه ای برای تهران هم روزی را تعریف کردیم. این حدوداً به یک دهه پیش برمی گشت. بحث های اولیه در این زمینه یک سال طول کشید و در شورای چهارم به نتیجه رسید.

چه پیشنهادهایی در این باره دریافت کردید؟

روزها و مناسبت های زیادی به ما پیشنهاد شد که در جلسهای که از «روز تهران» دفاع کردم، به تک تک آنها پرداختم. در این بیش از یک سال، بسیاری از مناسبت ها با این رویکرد که تهران پایتخت ایران است، بررسی شد و آن را محور قرار دادیم؛ چون شاخصه ای بود که با شهرهای دیگر تفاوت ایجاد می کرد. تهران زمان شاه طهماسب صفوی حصار کشی شد و در زمان آغامحمدخان پایتخت شد. در آغاز، روزی را که تهران به عنوان پایتخت در نظر گرفته شد برای این کار انتخاب کردیم که آن زمان مصادف با ایام نوروز بود و از آنجا که نوروز خودش یک مناسبت ملی است، نمی تواند هیچ چیز دیگر در کنارش قرار بگیرد؛ چراکه نوروز، همه چیز را تحت الشعاع قرار می دهد. پیشنهاد اختصاص روز ورود امام (ره) به ایران به عنوان روز تهران را نیز بررسی کردیم و آنجا هم به این نتیجه رسیدیم که این روز، خود

فیلمی از سعید سهیلی
A FILM BY SAEED SOHEILI

پول پارک

ساعد سهیلی . پردیس احمدیه . امیر جعفری
هادی کاظمی و مهدی هاشمی
نیوشا ضیفی . آزاده زارعی و داریوش فرهنگ
امیرحسین ساریان . شادی اشگر . محمد متین محمدی . آریا نوح ابادی

بخش از شایسته فیلم

